

VZNIK SÍDLA PLZEŇ

Vydej se po stopách historie a zjisti, kdy a jak vznikla Plzeň,
kdo byli její první obyvatelé a jak se jim žilo.

KDYŽ PŘIŠLI DO PLZNĚ PRVNÍ LIDÉ...

Prvními obyvateli Plzně, o kterých víme, byli lovci starší doby kamenné. Utábořili se již před 12 000 lety na Roudné. Jejich přítomnost dokládá nález krátkých kamenných škrabadel a čepelí.

Zjisti, jak se na naše území dostaly pazourky, které byly hojně využívány k výrobě pravěkých kamenných nástrojů.

DLOUHÉ DOMY

V mladší době kamenné nebyl již hlavním zdrojem obživy lov, ale zemědělství. Lidé pobývali delší dobu na jednom místě, a proto si stavěli trvalé příbytky — vlastně již domy, které sloužily jak pro kvalitní bydlení, tak pro uskladnění úrody. Tito raní zemědělci sídlili také mezi Křimicemi a Skvrňany, kde si vybudovali rozsáhlé sídliště s opevněním, dlouhými domy a zásobními jámami.

Vydej se na virtuální návštěvu dlouhého domu a podívej se, jak žili lidé v mladší době kamenné.

BRONZOVÝ POKLAD V PLZNI

V roce 1896 byl při stavbě domu v ulici Na Jíkalce nalezen bronzový štít a velký bronzový poklad. Z neznámých důvodů jej tam navršili lidé, kteří na Plzeňsku i v Plzni samotné stavěli před 3 500 lety dodnes patrné mohylové hroby.

Zjistí, jak se v pravěku odlévaly předměty z bronzu, a podívej se na bronzový poklad nalezený na našem území.

KELTOVÉ V PLZNI

Keltové, jejichž kmen Bójů usazený i ve střední Evropě, dal jméno Čechám (Boiohaemum), Bavorsku (Baiowaria) a Lužici (Boica), nechyběli ani v Plzni. Opevněná osada na Vinicích a usedlosti v dnešní Karlovarské ulici jsou toho důkazem.

Udělej si virtuální výlet na místa, kde se nacházejí významná česká a moravská oppida.

PŘÍCHOD SLOVANŮ

Slované se Plzeňsku dlouho vyhýbali a trvale se zde usadili až v 10. století. Přesto se již kolem roku 700 zabydli v dnešní Karlovarské ulici (podobně jako 1000 let před nimi Keltové). Z té doby také pochází rozsáhlé Staré hradiště nad Březinou u Rokycan. Zmiňuje se o něm i slavný český kronikář Kosmas.

Seznam se se slovanskými jazyky a podívej se, ve kterých evropských státech se jimi dnes mluví.

HRAD PLZEŇ

Předchůdcem hradů byla opevněná hradiště. Centrem moci knížecího rodu Přemyslovců v západních Čechách se kolem roku 950 stalo velké hradiště ve Starém Plzenci, tehdy nazývaném Plzeň.

Podívej se, jak vypadalo plzeňské hradiště, a udělej si krátký kvíz.

POBITÍ BAVORŮ POD HRADEM PLZNÍ

Když německý císař Ota II. vyhnal bavorského vévodu Jindřicha, pronásledoval jej až do Čech. Zde se císařští válečníci utábořili pod hradem Plzní, a dokonce se šli vykoupat. A právě při té příležitosti na ně české vojsko zaútočilo a mnoho jich pobilo. Díky této „bitvě“ byla Plzeň poprvé zmíněna i v zahraničních kronikách.

Poslechni si vyprávění o „bitvě“ pod hradem Plzní.

NÁVRAT SVATÉHO VOJTĚCHA DO ČECH

Již staří Plzeňané holdovali dobrému jídlu a pití. Dozvídáme se o tom třeba z legendy o životě svatého Vojtěcha, druhého pražského biskupa. Ten při své cestě přes hrad Plzeň (Starý Plzenec) do Prahy zjistil, že místo nedělního svátečního klidu Plzeňáci hodují, pijí a čile obchodují na trhu.

Seznam se se svatým Vojtěchem a prověř své znalosti v krátkém kvízu.

KOSTEL SVATÉHO JIŘÍ NA DOUBRAVCE

Když se biskup Vojtěch vracel v roce 992 se skupinou benediktýnských mnichů do Čech, putoval přes tehdejší plzeňský hrad (Starý Plzeňec) i přes dnešní Plzeň. Při té příležitosti nechal na Doubravce pro mnichy vystavět malý klášter a kostelík. Za tuto stavbu bývá dodnes považován románský kostel sv. Jiří. Ten je sice nejstarší kamennou stavbou v Plzni, ale ve skutečnosti pochází z doby až o dvě stě let pozdější.

Vydej se na virtuální prohlídku kostela svatého Jiří a seznam se s jeho historií.

TEN PLZEŇ

Ačkoli se listina o založení nové Plzně nedochovala, není pochyb, že to byl český král Václav II., který dal kolem roku 1295 založit na soutoku řek Mže a Radbuzy nové, dobře navržené a dobře opevněné město. Aby se odlišilo od původní Plzně (dnešní Starý Plzenec), bylo nazváno Nová Plzeň. Vlastně Nový Plzeň. Až do první třetiny 16. století byla totiž Plzeň „ten Plzeň“.

Udělej si výlet časem a navštiv středověkou Plzeň.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

**MS
MT**
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

ZČU v Plzni a město Plzeň, 2021

Autoři: Rufina Bazlova, Miroslav Breitfelder,
Zlata Hokrová, Lucie Rohlíková, Jan Topinka